

Атестація робочих місць за умовами праці в навчальному закладі

Загальні положення

На кожному робочому місці діє сукупність чинників оточуючого середовища та процесу праці, що впливають на здоров'я й працездатність людини в період її трудової діяльності. Сукупність цих чинників і визначає умови праці на кожному робочому місці.

Одним з найважливіших напрямів роботи органів і закладів освіти щодо забезпечення прав працівників на охорону життя і здоров'я в процесі трудової діяльності є організація і проведення атестації робочих місць за умовами праці.

Завдання атестації — об'єктивно визначити на кожному робочому місці чинники оточуючого середовища, які небезпечно та шкідливо впливають на здоров'я працівників; негативні наслідки, до яких може привести цей вплив; можливість зменшити чи цілком виключити шкідливий та небезпечний вплив цих чинників. Якщо на даний момент зменшити або виключити шкідливий та небезпечний вплив чинників зовнішнього середовища неможливо, необхідно гарантувати працівникам право на конкретні пільги, які дозволяють компенсувати втрату здоров'я.

Атестація робочих місць за умовами праці проводиться відповідно до Порядку проведення атестації робочих місць за умовами праці, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 серпня 1992 р. № 442.

Керівник навчального закладу видає наказ, яким затверджуються терміни проведення атестації робочих місць за умовами праці, склад атестаційної комісії (див. *додаток 1*).

Атестаційна комісія, у свою чергу, складає перелік робочих місць, що підлягають атестації, добирає спеціалістів, які будуть проводити необхідні дослідження та заміри, веде атестаційну документацію відповідно до вимог чинного законодавства.

Визначивши кількість робочих місць, які підлягають атестації й об'єм інструментальних вимірів, атестаційна комісія складає план-графік виконання робіт об'єктивної оцінки стану умов праці. До проведення атестації робочих місць можуть залучатися як спеціально підготовлені працівники навчального закладу, так і спеціалісти організації, яка має ліцензію на таку діяльність.

Після завершення робіт з атестації робочих місць за умовами праці атестаційна комісія складає акти про їх виконання, розробляє план заходів щодо поліпшення умов праці та контролює включення цих питань до колективного договору.

Враховуючи значну вартість робіт з проведення атестації робочих місць, доцільно на першому етапі проводити атестацію робочих місць за умовами праці тільки в кабінетах, лабораторіях, майстернях та інших підрозділах навчального закладу, що відносяться до місць підвищеної небезпеки та шкідливості для здоров'я (наприклад: кабінетів хімії, фізики, комп'ютерних класів тощо).

Атестація проводиться атестаційною комісією в строки, передбачені колективним договором, але не рідше одного разу на 5 років.

Класифікація умов праці

Умови праці поділяються на чотири класи:

- **1 клас** — **оптимальні умови праці** (відносяться до безпечних), за яких зберігається здоров'я працюючих та високий рівень їхньої працездатності;
- **2 клас** — **допустимі умови праці** (відносяться до безпечних) за умови, що гігієнічні нормативи не перевищують установлених норм, а можливі зміни функціонального стану організму поновлюються під час регламентованого відпочинку;
- **3 клас** — **шкідливі умови праці**, які характеризуються наявністю шкідливих виробничих чинників, що перевищують гігієнічні нормативи і виявляють шкідливу дію на організм працівника чи його нащадків;
- **4 клас** — **небезпечні (екстремальні) умови праці**, за яких дія шкідливих і небезпечних чинників протягом робочого дня створює загрозу для життя або сприяє високому рівню гострих професійних уражень.

Критерії оцінювання робочих місць

Атестація робочих місць за умовами праці та віднесення їх до одного з перерахованих вище класів умов праці здійснюється на підставі оцінки трьох критеріїв:

- ступеня шкідливості та небезпеки (гігієнічний критерій);
- ступеня травмобезпеки місця працівника;
- забезпечення працівників засобами індивідуального захисту.

Оцінка ступеня шкідливості та небезпеки здійснюється на підставі порівняння фактичних (отриманих інструментальними вимірами, ергономічними дослідями) значень небезпечних і шкідливих виробничих чинників з їхніми допустимими величинами, встановленими відповідними нормативними документами.

Оцінка умов ступеня травмобезпеки робочого місця складається з:

- оцінки стану виробничого обладнання;
- оцінки стану інструментів, машин і механізмів, елементів будівель і споруд;
- визначення рівня проведення навчання та інструктажів з безпечних прийомів праці.

Оцінка травмобезпеки робочого місця проводиться методом відповідності його параметрів чинним нормативним документам (стандартам, правилам, інструкціям з охорони праці).

Умови праці на робочому місці за критеріями травмобезпеки відносяться до класу, який визначається відповідно до класифікації умов праці за травмобезпекою.

Класифікація умов праці за травмобезпекою

Оптимальні умови праці за травмобезпекою (1 клас)	Обладнання та інструменти повністю відповідають стандартам і правилам (нормативним документам)
Допустимі умови праці за травмобезпекою (2 клас)	Зіпсовані та несправні, передбачені конструкцією, засоби захисту робочих органів і передач, які не зменшують їхніх захисних функцій (часткове забруднення сигнального фарбування, ослаблення окремих деталей кріплення та інше)
Небезпечні умови праці за травмобезпекою (3 клас)	Зіпсовані, несправні чи відсутні передбачені конструкцією засоби захисту робочих органів і передач (огорожі, блокування, сигнальне обладнання та інше), несправні інструменти. Відсутні інструкції з охорони праці або вони складені без врахування відповідних вимог чи порушені умови їх перегляду. Відсутні засоби навчання безпеки праці (правила, навчальні та контролюючі програми, навчальні посібники) або засоби навчання, які є в наявності, складені неякісно чи порушені умови їх

Висновки комісії з атестації робочих місць

Оцінка забезпечення робочого місця засобами індивідуального захисту (спецодяг, спецвзуття тощо) визначається співставленням передбаченої відповідно до Типових або галузевих норм їх безкоштовної видачі та фактично виданих працівникам засобів індивідуального захисту. На підставі отриманих оцінок за трьома вищезазначеними критеріями атестаційна комісія може прийняти одне з трьох рішень щодо стану робочого місця.

Робоче місце визначається атестованим, якщо на ньому:

- небезпечні та шкідливі чинники або відсутні, або їхні значення відповідають оптимальним чи допустимим величинам (1-й ас 2-й клас умов праці);
- вимоги з травмобезпеки виконані (1-й клас умов праці за травмобезпекою);
- працівники забезпечені засобами індивідуального захисту у відповідності до Типових або галузевих норм.

Робоче місце вважається умовно атестованим, якщо на ньому не дотриманий хоч би один з трьох критеріїв, що відповідають установленим нормам:

- небезпечні та шкідливі чинники перевищують допустимі величини (3-й клас умов праці);
- вимоги з травмобезпеки (2-й клас умов праці за травмобезпекою);
- забезпечення працівників спецодягом, іншими засобами індивідуального захисту, що не відповідають умовам праці. Робоче місце вважається не атестованим, якщо на ньому небезпечні та шкідливі виробничі чинники значно перевищують допустимі величини (4-

й клас умов праці та 3-й клас умов праці за травмобезпекою). Таке робоче місце підлягає негайному переобладнанню або ліквідації.

Документальне оформлення

Заключний висновок атестації конкретного робочого місця дає атестаційна комісія навчального закладу. Вона складає і оформляє зведені документи по всьому закладу. Оформлення атестації робочих місць за умовами праці здійснюється відповідними протоколами. Форма протоколів установа нормативними документами, які визначають порядок проведення вимірів виробничого чинника.

У кожному протоколі має бути:

- назва організації, що проводить атестацію, відомості про її акредитацію;
- назва підрозділу закладу (робочого місця);
- дата проведення вимірів;
- засоби вимірів (найменування приладу, інструмента, термін, до якого діє перевірка приладу і номер свідоцтва про перевірку даного приладу);
- нормативний документ, на підставі якого проводяться виміри параметрів робочої зони;
- місце проведення вимірів із вказівкою контрольної точки виміру чи відбору проби повітря;
- фактичне значення вимірюваного параметру і за необхідності час його дії;
- прізвище, ім'я, по батькові працівника, який здійснював виміри, а також представника адміністрації навчального закладу, де проводились виміри. Зразки протоколів наведено у додатках 2~4.

До протоколу атестації робочих місць за умовами праці додаються карти атестації кожного робочого місця (див. Додаток 5), на підставі яких заповнюється зведена відомість робочих місць та результатів їх атестації за умовами праці в підрозділі (див. додаток 6).

За підсумками атестації складається акт про виконані роботи з атестації робочих місць за умовами праці і план заходів щодо поліпшення та оздоровлення умов праці в навчальному закладі (див. додатки 7, 8).

Матеріали атестації робочих місць за умовами праці є документами суворої звітності та підлягають збереженню упродовж 45 років.

УКРАЇНА

СКВИРСЬКА РАЙОННА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ВІДДІЛ ОСВІТИ

Адреса: 09000 м.Сквира, Богачевського, 55. Тел. 5-25-75. e-mail:skviravo@ukrpost.net

НАКАЗ

24.03.2008р.

№

**Про проведення атестації робочих
місць за умовами праці**

З метою реалізації постанови Кабінету Міністрів України «Про порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці» від 1 серпня 1992р. №442

НАКАЗУЮ

1. Провести атестацію робочих місць за умовами праці в відділі освіти Сквирської райдержадміністрації.

2. Затвердити атестаційну комісію в складі трьох осіб:

Голова комісії: методист з охорони праці відділу освіти С.Г.Ткаченко

Члени комісії: інженер з охорони праці відділу освіти О.К.Парфенюк

бухгалтер відділу освіти

І.М.Оленчук

3. Атестаційній комісії відділу освіти узагальнити матеріали атестації , скласти акт про виконані роботи з атестації робочих місць за умовами праці та підготувати план заходів щодо поліпшення умов праці в відділі освіти.

4. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Начальник відділу освіти

О.В.Заболотний

УКРАЇНА

СКВИРСЬКА РАЙОННА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ВІДДІЛ ОСВІТИ

Адреса: 09000 м.Сквира, Богачевського, 55. Тел. 5-25-75. e-mail:skviravo@ukrpost.net

НАКАЗ

24.03.2008р.

№

**Про проведення атестації робочих
місць за умовами праці**

З метою реалізації постанови Кабінету Міністрів України «Про порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці» від 1 серпня 1992р. №442

Н А К А З У Ю

1. Провести атестацію робочих місць за умовами праці в навчальних закладах та інших структурних підрозділах відділу освіти Сквирської райдержадміністрації.
2. Керівникам навчальних закладів:
 - 2.1 Затвердити атестаційну комісію в складі трьох осіб.
 - 2.2 Організувати та провести атестацію робочих місць за умовами праці в навчальному закладі відділу освіти.
3. Атестаційним комісіям навчальних закладів узагальнити матеріали атестації , скласти акти про виконані роботи з атестації робочих місць за умовами праці та підготувати плани заходів щодо поліпшення умов праці в навчальному закладі.
4. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Начальник відділу освіти

О.В.Заболотний

ЗРАЗОК

Атестаційна комісія відділу Шамраївського НВК ЗОШ І-ІІІ ст. Дитячий садок

ПРОТОКОЛ

26 червня 2010р.

Помічник вихователя Шамраївського НВК

Оцінка забезпечення працівників засобами індивідуального захисту

1. Місце проведення оцінки: Шамраївський НВК
2. Дата проведення оцінки «26» червня 2010р.
3. Перелік засобів індивідуального захисту, які повинні бути видані працівнику, згідно з типовими або галузевими нормами: Бавовняний халат, Бавовняні рукавиці, резинові рукавиці.
4. Перелік фактично виданих працівнику засобів індивідуального захисту: Бавовняний халат, Бавовняні рукавиці, резинові рукавиці.
5. Травми з причин незастосування або відсутності засобів індивідуального захисту: Відсутні.
6. Професійні захворювання з причин незастосування засобів індивідуального захисту у відповідності до умов праці: Відсутні.
7. Оцінка забезпечення працівників засобами індивідуального захисту та їх ефективності

№ П/П	Назва засобів індивідуального захисту (передбачені згідно з Типовими або галузевими нормами)	Документ, що регламентує вимоги (за якістю захисних властивостей засобів)	Наявність сертифіката №	Фактичне значення оцінки (відповідає / не відповідає вимогам)
1	2	3	4	5
	<u>Бавовняний халат, Бавовняні рукавиці, Резинові рукавиці.</u>			Відповідає вимогам

8. Пропозиції щодо вдосконалення забезпечення засобами індивідуального захисту у відповідності з вимогами праці: Забезпечити працівників, що працюють з миючими засобами захисними респіраторами.

Висновки: Умови праці на робочому місці за фактом забезпечення засобами індивідуального захисту відповідають нормативним вимогам

Оцінку провели:

Голова атестаційної комісії

Члени комісії:

ЗРАЗОК

Атестаційна комісія відділу Шамраївського НВК ЗОШ І-ІІІст. Дитячий садок

ПРОТОКОЛ

26.червня.2010р.

Оцінка умов праці на робочому місці за травмобезпекою

Шамраївського НВК

Прибиральник приміщень

1. Місце проведення оцінки: Шамраївський НВК

2. Дата проведення оцінки: 26.0червня.2010р.

3. Використані нормативні документи з охорони праці на засоби навчання та інструктажу: Положення про навчання та перевірку знань з охорони праці відділу освіти Сквирської РДА. Інструкції з охорони праці.

4. Потенційні чинники травмобезпеки: електрострум, миючі засоби, падіння, падіння з висоти.

5. Результати оцінки:

№ п/п	Нормативні вимоги до робочого місця	Фактичне їх виконання		Необхідні заходи
		Не вілповідність	вілповідність	
1	2	3	4	5
	Інструкції з охорони праці. №8. №12.		Відповідає	

6. Висновки:

а) Обладнання відповідає вимогам безпеки

б) Засоби навчання та інструктаж проведені у відповідності з нормативними вимогами безпеки до робочого місця

Оцінку провели:

Голова атестаційної комісії

Члени комісії:

Карта атестації робочого місця за умовами праці

26 червня 2010р.

Шамраївського НВК

Прибиральниця приміщень

1. Загальні відомості про робоче місце

- 1.1. Кількість працюючих на одному робочому місці осіб :Одна. Осіб до 18 років немає.
1.2. Форма організації праці:Прибирання приміщень школи, миття внутрішніх туалетів, віконних блоків.
2. Оцінка умов праці за гігієнічними критеріями
2.1. Фактичний стан умов праці :Підвищена вологість, насиченість повітря побутовими хімічними, дезактивуючими миючими засобами, протяги.
3. Загальна оцінка умов праці за гігієнічними критеріями:Допустимі умови праці за травмо безпекою. Засоби індивідуального захисту використовуються.
4. Компенсації за роботу в шкідливих і небезпечних умовах праці
4.1. Компенсаційні доплати в % до тарифної ставки: «10».
4.2. Тривалість робочого тижня: годин за нормою:Сорок, фактично:Сорок
4.3. Періодичність медичних оглядів: за регламентом Щорічно, фактично Щорічно.

5. Висновки атестаційної комісії

Клас умов праці:Третій клас

Клас травмобезпеки :Другий клас.

Надання компенсацій: «10%» до тарифної ставки.

Робоче місце не відповідає вимогам нормативних документів з охорони праці

Віднесено до другого класу (допустимі умови праці).

Оцінку провели:

Голова атестаційної комісії

Члени комісії:
